

Extra editie 'De Europese Dienstenrichtlijn' - 2

Lees dit e-zine op www.vvsg.be • stuur een bericht naar de redactie • schrijf in/uit

1. Overzicht van de regelgeving voor omzetting dienstenrichtlijn
2. Screeningsresultaten lokale besturen
3. Screeningsresultaten op federaal niveau: verticale omzettingswet
4. Screeningsresultaten Vlaamse overheid
5. Aanmelding van nieuwe gemeentereglementen?
6. Hoe gaat Europa om met de screeningsresultaten? Wederzijdse beoordeling van screeningsresultaten
7. Juridische helpdesk en FAQ
8. Aanvullende doorlichting gemeentelijke reglementen
9. Administratieve vereenvoudiging
10. Sancties en andere gevolgen bij niet (tijdig en/of correct) omzetten van de Dienstenrichtlijn
11. Één loket
12. Recht op informatie
13. Rol van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO)
14. Administratieve samenwerking: IMI
15. Nog vragen?

Dit e-zine kadert in het project "Ondersteuning en begeleiding van lokale besturen bij geïntegreerde aanpak van de **implementatie** van de Europese dienstenrichtlijn ten bate van alle ondernemers". Dit project wordt uitgevoerd door de VVSG in samenwerking met de steden Antwerpen en Gent met steun van het Agentschap Ondernemen en loopt tot 15 september 2010.

Met dit e-zine willen we de lokale besturen een stand van zaken bieden over de omzetting van de verschillende onderdelen van de Europese dienstenrichtlijn (EDRL).

1. Overzicht van de regelgeving voor omzetting dienstenrichtlijn

Voor de omzetting van de dienstenrichtlijn zijn er al heel wat regelgevende initiatieven genomen, zowel op federaal als Vlaams niveau. Op de website vindt u een **schematisch overzicht**. In de bijdragen hieronder vindt u de relevante aspecten van deze regelgeving voor de lokale besturen.

2. Screeningsresultaten lokale besturen

De screeningsresultaten voor lokale besturen zijn op een gecoördineerde manier ingediend bij de Europese Commissie. Dit is tijdig (dwz vóór 28 december 2009) gebeurd aan de hand van de daartoe voorziene IPM-formulieren. Op deze manier werd bekomen dat de Vlaamse lokale besturen niet individueel hoefden in te dienen.

Voor de prescreening en screening hebben we beroep gedaan op de expertise van het Nederlands juridische expertenbureau De Vries Juristen. De resultaten van de screening zijn ook voorgesteld in een [nota aan de Vlaamse regering](#)

Meer uitleg over de gevolgde aanpak alsook een overzicht van screeningsrapporten en IPM-formulieren vindt u op [onze website](#).

Uit deze screeningsoefening is gebleken dat er geen aanpassingen in de gemeentelijke reglementen nodig zijn om te voldoen aan de dienstenrichtlijn.

3. Screeningsresultaten op federaal niveau: verticale omzettingswet

Ook op federaal niveau werd een screening uitgevoerd. Hieruit volgde [een verticale omzettingswet](#) die een aantal specifieke federale regelgevingen in overeenstemming brengt met de bepalingen van de dienstenrichtlijn. De verticale omzettingswet is goedgekeurd op 12 december 2009 (Belgisch Staatsblad 29 december).

Een aantal artikelen zijn relevant voor lokale besturen:

- Artikel 10 i.v.m. de organisatie van markten en kermissen: concurrentie voor het bestaande aanbod kan niet meer als weigeringscriterium voor ambulante of kermisactiviteiten op het openbaar domein (buiten de openbare markten en kermissen) gehanteerd worden.
- Artikel 18 i.v.m. de Wet op de handelsvestigingen: een aantal criteria – met name het effect op de bestaande handel, het effect op de werkgelegenheid en het belang van de consument – mogen niet meer meegenomen worden in de motivering van de beslissing rond een aanvraag sociaal-economische vergunningen. Deze criteria zijn vervangen door nieuwe criteria, met name de bescherming van het stedelijk milieu, de bescherming van de consument en het respecteren van arbeidswetgeving. [Verdere info](#)
- Artikel 12 i.v.m. gemeentelijke (vestigings-)vergunning voor nachtwinkels en/of phone-shops in het kader van de wet openingsuren. De gemeenten kunnen nog steeds deze vergunning opleggen aan nachtwinkels en/of phoneshops (zie ook [parlementaire vraag en antwoord van 11 februari 2010](#)). Wel wordt er in verticale wet gesteld dat de criteria tot weigering ook niet-discriminatoire, duidelijk, ondubbelzinnig moeten zijn en vooraf openbaar bekendgemaakt.

Wat is NIET gewijzigd op federaal niveau?

- kermissen: de aantrekkelijkheid van de attractie als beoordelingscriterium bij het toekennen van een standplaats per abonnement op een kermis is NIET gewijzigd. Ook de stilzwijgende verlenging van kermisabbonnementen is NIET gewijzigd.
- de regelgeving drankvergunningen: is NIET afgeschaft.

4. Screeningsresultaten Vlaamse overheid

Op Vlaams niveau zijn de screeningsresultaten per departement/beleidsdomein in nota's aan de Vlaamse regering voorgelegd. Er is voorlopig nog geen verticaal decreet tot specifieke aanpassingen van Vlaamse regelgeving. Nazicht van de Vlaamse screeningsresultaten leert dat er geen belangrijke aspecten inzitten met betrekking tot de lokale besturen.

5. Aanmelding van nieuwe gemeentereglementen?

Vanzelfsprekend moeten ook nieuwe gemeentereglementen, die vallen onder de EDRL, conform de bepalingen van de EDRL zijn. In het [ontwerp van decreet](#) tot omzetting van de EDRL (artikel 23) is opgenomen dat de verantwoording van deze gemeentelijke reglementen bij de Europese Commissie ook op een gecoördineerde manier kan gebeuren. Voor nieuwe reglementen die in meerdere gemeenten voorkomen, zullen de VVSG en de steden Antwerpen

en Gent deze taak opnemen voor de lokale besturen.

Reglementen/formaliteiten waarvoor wij reeds een IPM-formulier hebben aangemaakt (vb. terrasvergunning in terrasreglement) en/of reglementen/formaliteiten die zeer occasioneel zijn, hoeven niet aangemeld te worden bij Europa. U dient als lokaal bestuur er wel steeds voor te zorgen dat de bepalingen opgenomen in het reglement niet strijdig zijn met de dienstenrichtlijn. Zie in dit verband de informatiefiche toepassingsgebied en de informatiefiche verboden en aan evaluatie onderworpen eisen, beide te vinden op onze [website](#).

6. Hoe gaat Europa om met de screeningsresultaten? Wederzijdse beoordeling van screeningsresultaten

Om de wederzijdse beoordeling van artikel 39, lid 2, EDRL praktisch te organiseren, heeft de Commissie de Europese lidstaten verdeeld over 6 clusters van telkens 5 lidstaten. Binnen elk van deze clusters worden de IPM-aanmeldingen van de betrokken lidstaten besproken op basis van een lidstatelijk syntheserapport. Zo wordt de Belgische omzetting van de dienstenrichtlijn beoordeeld door Nederland, Luxemburg, Frankrijk en Liechtenstein. Uit de eerste resultaten blijken er geen fundamentele opmerkingen naar onze screeningsresultaten. De resultaten van de werkzaamheden van iedere cluster zullen nadien tijdens plenaire vergaderingen voorgesteld worden. Op het einde van dit jaar zal de Europese commissie een rapport opmaken met aanbevelingen. Hierin zitten mogelijks aandachtspunten voor lokale besturen: wij houden u hiervan op de hoogte.

7. Juridische helpdesk en FAQ

Indien u nog vragen of twijfels heeft of een bepaald reglement al dan niet onder het toepassingsgebied valt, of dat welbepaalde bepalingen uit een reglement al dan niet moeten aangepast worden, kan u hiervoor terecht bij onze juridische helpdesk. Maken deel uit van de juridische helpdesk: Christiane Cordy (juriste stad Antwerpen), An Rosiers (juriste stad Gent), de juristen van De Vries Juristen en de VVSG (coördinatie).

Voor al je vragen: <mailto:stefan.thomas@vvsg.be>. De relevante vragen en antwoorden zullen ook opgenomen worden in onze online [FAQ-lijst](#).

8. Aanvullende doorlichting gemeentelijke reglementen

Naast de verplichte en intussen afgeronde screening bevat de dienstenrichtlijn enkele zogenaamde aanvullende eisen in verband met vergunningstelsels en vergunningsprocedures. We hebben een overzicht opgemaakt van de aandachtspunten in het kader van de aanvullende doorlichting.

Alle overheden, dus ook de lokale besturen, dienen hiermee in de toekomst rekening te houden. Enkele van deze aandachtspunten kunnen rechtstreeks verwerkt worden in de betreffende reglementen: wij geven alvast 4 modelartikels die u in de bestaande reglementen kan invoegen of vervangen, alsook een concrete toepassing hiervan (stad Antwerpen: de procedure voor de vergunning tot het verstrekken en schenken van sterke en/of gegiste dranken). U vindt al deze documenten op onze webpagina '[Aanvullende doorlichting](#)'.

9. Administratieve vereenvoudiging

De VVSG heeft haar modeldocumenten rond [markten](#), [kermissen](#) en [nachtwinkels](#) (reglementen en aanvraagformulieren) voor advies rond administratieve vereenvoudiging voorgelegd aan de Dienst Wetsmatiging van Vlaanderen. Dit advies zal verwerkt worden in de modeldocumenten.

We voorzien deze vereenvoudigde modeldocumenten via onze website te kunnen aanbieden tegen einde juni. We houden u hiervan op de hoogte.

10. Sancties en andere gevolgen bij niet (tijdig en/of correct) omzetten van de Dienstenrichtlijn

Elke Europese richtlijn moet omgezet worden in nationaal recht. Lidstaten mogen zelf kiezen welke vorm en middelen ze daarvoor gebruiken.

Indien een richtlijn echter niet tijdig of niet correct in nationaal recht wordt omgezet, is het zo dat zogenaamde rechtstreeks werkende bepalingen van een richtlijn sowieso zullen gelden. Om rechtstreeks werkend te zijn, moet een bepaling van een richtlijn voldoende duidelijk en onvoorwaardelijk zijn. Ook de Europese Dienstenrichtlijn (EDRL) heeft dergelijke bepalingen, zoals het verbod op economische criteria (artikel 14, 5°).

Wanneer de federale, de Vlaamse of lokale overheden de verplichtingen van de EDRL niet of niet tijdig uitvoeren, kan de Europese Commissie op basis van artikel 226 van het EG-Verdrag de lidstaat ter verantwoording roepen. De Commissie kan een dergelijke procedure op eigen initiatief starten of na ontvangst van een klacht door een bedrijf of een particulier. Op die manier kan de Belgische federale overheid veroordeeld worden door het Europees Hof van Justitie wegens een foute of laattijdige omzetting van de EDRL door een lokaal bestuur. Lokale overheden kunnen door de Europese Commissie niet rechtstreeks voor het Europees Hof van Justitie gebracht worden.

Burgers en bedrijven kunnen lokale overheden echter wel voor de Belgische rechtbanken aansprakelijk proberen te stellen voor het niet tijdig en/of niet correct omzetten van de EDRL, waarbij ze zich kunnen beroepen op de rechtstreeks werkende bepalingen van de EDRL.

11. Één loket

De Dienstenrichtlijn schrijft voor dat elke dienstverlener via één aanspreekpunt alle (vergunnings-)procedures en formaliteiten kan afwickelen (vraag- en antwoordfunctie). Bij dit centrale aanspreekpunt moet ook alle relevante informatie kunnen worden verkregen (raadpleegfunctie). Een dergelijk centraal aanspreekpunt vereenvoudigt de toegang tot en de uitoefening van dienstenactiviteiten voor elke (buitenlandse) dienstverlener. In België zijn de taken van het één-loket toegewezen aan de erkende ondernemingsloketten (zie [de wet tot wijziging van de wet van 16 januari 2003](#))

Verder is ook het [Besluit van de Vlaamse regering van 11 december 2009](#) over het één loket van toepassing. Dit zijn de belangrijkste bepalingen voor de lokale besturen :

- Personen of bedrijven die diensten verrichten, kunnen zich door een erkend ondernemingsloket (EOL) **laten vertegenwoordigen** bij de toezichthoudende instanties. Dat zijn instanties die vergunningen en erkenningen verlenen en daarop toezicht houden, of die toezicht houden op de naleving van andere formele procedures. De ondernemingsloketten hoeven niet telkens te bewijzen dat ze optreden namens die personen of bedrijven.
- De ondernemingsloketten krijgen **geen nieuwe formele bevoegdheden**. De toezichthoudende instanties behouden hun huidige beslissingsbevoegdheid.
- Als de ondernemingsloketten **documenten elektronisch** ontvangen en per post doorsturen, dan zijn deze evenzeer ontvankelijk. De dienst die de procedure behandelt, kan dat niet betwisten. Dat geldt voor alle procedures die door Vlaamse regelgevers (dus ook provincies en gemeenten) zijn vastgelegd.

- Het één loket behandelt **binnenlandse en buitenlandse bedrijven** gelijk. Dat vloeit voort uit het gelijkheidsbeginsel.

12. Recht op informatie

De Dienstenrichtlijn verplicht centrale én lokale overheden om alle relevante procedures en formaliteiten voor (buitenlandse) dienstverleners op één plaats te ontsluiten. In België heeft men een platform gemaakt dat alle formaliteiten bevat die een dienstverlener dient te vervullen op federaal en Vlaams niveau: www.business.belgium.be.

Voor het **lokale niveau** zijn er in dit SharePoint evenwel slechts drie generieke productomschrijvingen voorzien, met name:

- de vestigingsvergunning voor nachtwinkels en/of private bureaus voor telecommunicatie
- de uitbatingvergunning voor nachtwinkels en/of private bureaus voor telecommunicatie
- de terrasvergunning.

OPROEP: we herhalen de oproep van vorig e-zine om ons te melden of deze vergunningen in uw gemeentebestuur al dan niet van toepassing zijn. De voorlopige resultaten naar aanleiding van vorige oproep vindt u op onze [website](#). Gelieve correcties/aanvullingen te melden aan stefan.thomas@vvsj.be

Met andere woorden, niet alle gemeentelijke formaliteiten kunnen beschikbaar gesteld worden via de federale portaalsite. Daarom bevelen we u aan om **alle gemeentelijke procedures die onder artikel 7 vallen via de gemeentelijke website** beschikbaar te stellen en up to date te houden. Als **hulpmiddel** bieden we u een [lijst van de gemeentelijke procedures die onder artikel 7 vallen](#) aan, met - waar mogelijk - een voorbeeld van aanvraagformulier en reglement.

13. Rol van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO)

In het kader van de dienstenrichtlijn zijn er enkele wijzigingen doorgevoerd in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO):

- Europese dienstverleners zonder vestiging in België die bij de uitoefening van hun activiteit een toelatingnodig hebben die valt binnen de EDRL scope, worden geregistreerd in de KBO.
- Introductie van een nieuwe status “BK-Bekendgemaakt”
- Een opvolgingssysteem van de toelatingsaanvragen is geïntegreerd in KBOwi onder de vorm van [de toelatingsaanvraagprocedure \(TAP\)](#).

Op 30 april is ook het [Koninklijk Besluit van 22 april 2010](#) verschenen rond de beveiligde webtoepassing 'private search'. Hierdoor kunnen ondernemingen die ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen zelf bepaalde gegevens inschrijven, wijzigen en schrappen. De gegevens hangen af van het type onderneming.

Deze wijzigingen in de KBO zullen, in samenspraak met de FOD Economie, nog verder toegelicht worden aan de lokale besturen.

14. Administratieve samenwerking: IMI

Het IMI, voluit Interne Markt Informatiesysteem, is een meertalig elektronisch instrument voor de uitwisseling van informatie tussen bevoegde autoriteiten in de gehele Europese Economische Ruimte (EER). Deze online module werd ontwikkeld door de Europese Commissie in

partnerschap met de lidstaten.

Met het IMI wordt de communicatie tussen overheidsdiensten op nationaal, regionaal en lokaal niveau vergemakkelijkt. De bevoegde autoriteiten van de dertig lidstaten van de EER kunnen immers met elkaar via IMI op een vlotte wijze en in de eigen taal communiceren. De lokale besturen zijn ook bevoegde autoriteit en kunnen via IMI in contact treden met een bevoegde overheid (centraal, decentraal) in één van de andere Europese landen.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) staat in voor de ondersteuning van de lokale besturen inzake IMI. Zie ook de [VVSG-website](#).

15. Nog vragen?

Hebt u nog vragen bij de omzetting van de Europese Dienstenrichtlijn? U kan steeds terecht bij de VVSG, via mail (stefan.thomas@vvsg.be) of telefonisch (02 211 55 65).

© VVSG • Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw, Paviljoenstraat 9, 1030 Brussel • Auteurs: VVSG (Stefan Thomas), stad Antwerpen (Ari Apteker, Christiane Cordy), stad Gent (An Rosiers, Inge Ghekiere) • Redactie: ann.jughmans@vvsg.be
anne.deschryver@vvsg.be